

Väikeste sammudega nüüdisaegse linnasüdame suunas

Rainer Aavik, Pärnu abilinnapea

Pärnu linnavalitsuse korraldatud ideekorje, mille käigus inimesed said esitada ettepanekuid Vaasa pargi, Keskväljaku ja Pika tänava lähiümbruse ümberkujundamiseks tõi täpselt seda, mida ootasime: linnarahva huvi rääkida oma kodulinna kujundamises kaasa.

Rae asi ongi küsida ja kuulata, mida inimesed tahavad. Kuulamisoskust peetakse sotsiaalsete oskuste seaks üheks keerulisemaks. Kuigi oskus kuulata on vajalik kommunikatsioonivahend, ei ole seda kunsti kõigile sama mõöduga antud. Sestap jäi mõnele rahvaliku ideekorje eesmärk arusaamatuks.

Olgu siis nüüd veel kord selgitatud: ideekorjet ei korraldatud selleks, et pärnakatele hambasse puhuda ehk võngutada valimiste ootuses sooja õhku, vaid selleks, et pärnakate abil kesklinna uuendamise projektiga edasi liikuda. Vajadus värskendada Vaasa pargi, Keskväljaku ja Pika tänava piirkonda ei ole tänane sähvatus, see on aastaid küpsenud ja räägitud kavatsus, mis vajab nüüd, kus uue silla tulek on juba projekteerimisfaasis, edasiminekuks selget plaani.

Kui uus sild hakkab valmima ja algab Euroopa Liidu järgmine rahastusperiood, peab meil olema Vaasa pargi, Keskväljaku ja Pika tänava ala jaoks projekt. Siis saab sellele euroliidust toetust taotleda. Mõistagi ei vormu mastaapse projekti tulemus üleöö, aga et see üldse vormuks, tuleb heietamise asemel astuda konkreetseid samme.

Mul on siiralt hea meel, et pärnakad käisid ideekorjel välja terve hulga häid ja leidlikke mõtteid. Tulevikunägemus tänasest hõredama liikluse ja inimesekesksema sisuga Vaasa pargist, Keskväljakust ja Pikast tänavast on meie kaaslinlastele väga meelt mööda.

Laekunud ettepanekute ja kirjade põhjal võib öelda, et Vaasa park peaks kodanike hinnangul jääma rohealaks, ent sinna võiks lisada lisanduda atraktiivseid linnakujunduselemente (värvimuusikaga purskkaev, põnev valguslahendus, rohkem istumisvõimalusi ja lillepeenraid). Pargipuude vahele jääval alal võiks inimeste arvates asuda uisu-, võrkpalli- ja/või mänguväljak, stiilne jäätisekiosk, kohvik või näiteks Pärnu sõpruslinnadega seotud skulptuuriallee.

Teatri ees asuva Keskväljaku puhul pakuti rohkem kui ühel korral maa-aluse autoparkla rajamist. Üks kodanik pakkus, et teatri ees võiks olla vabaõhuetenduste suvelava, publik aga istuks Vaasa pargis kohvikutes.

Leiti, et Vaasa parki ja Keskväljakut ei peakski vaatama eraldi alade, vaid ühe objektina. Saime ka mitu väärt nõuannet, kuidas edaspidi Pärnu keskraamatukogu esist funktsionaalsemalt lahendada, mida soovitakse näha Pika tänava äärse allée ümbruses jms.

Üsna paljud eeted puudutasid liikluskorraldust. Selge on see, et liikluskoormuse vähenemine lubaks laiendada kergkliiklejate ala nii pargi ümbruses (näiteks kummalgi pool parki vaid üks

sõidurida masinatele) kui ka Pikal tänaval ning kujundada mootorsõidukite arvelt vabanevat tänavapinda Pärnule iseloomulikus võtmes jalakäijate alaks.

Mitmel puhul tõid ideede esitajad välja, et selle kesklinna piirkonna liiklusskeem tuleks viia vastavusse inimeste käiguteedega. Täna ei saa seda suure autoliikluse tõttu muuta, kuid uue silla valmides saab. Näiteks siduda üle Pika tänava omavahel orgaanilisemalt vanalinna ja Pärnu Keskuse, kontserdimaja ja muuseumi areaal ning tekitada loogiline jalakäijate käigurada ka Aida tänava pikendusena üle Vee ja Akadeemia tänava ning Vaasa pargi Vallikääru suunas. Praegu peavad jalakäijad neil marsruutidel ületama risti üle tee minnes mitu autorida, mis ei ole kaugeltki kõige inimsõbralikum, ohutum ega kenam lahendus.

Me kutsusime inimesi vabalt ja lennukalt omi ettepanekuid välja käima ning seda ka tehti. Julgen öelda, et praktiliselt kõik laekunud ideesähvatused on teostatavad, seetõttu on need väga heaks alusmaterjaliks, mida Vaasa pargi, Keskväljaku ja Pika tänava ning selle lähiümbruse arhitektuurikonkursi tingimuste koostamisel arvestada.

Samas tuleb tõdeda, et 100 protsenti kõiki soove ei saa parimagi tahtmise juures täita. Osalt seetõttu, et mitmed ideed on olemuselt antagonistlikud ning vastandlike ideede vahel tuleb leida kompromiss. Osalt aga ka mõne idee kulukuse ja tehniliselt keeruka teostuse tõttu. Näiteks Keskväljaku alla rajatava autoparkla idee on paraku liiga kallis ning tooks ruumisäästu asemel kaasa hoopis vastupidise tulemuse – vaba maapinda jääks maa-aluse parkla sisse- ja väljasõitude tõttu hoopis vähemaks. Küll aga saab ja tuleb Keskväljaku parkimist tänasest nutikamalt ja esteetilisemalt lahendada, sest on selge, et teatrimaja lähedusse peab parkimisvõimalus igal juhul jääma.

Oleme linnavalitsuses koos Eesti arhitektide liidu esindaja, endise Tallinna linna peaarhitekti Endrik Männiga ideekorje „saagi“ üle vaadanud ning järgmiseks hakkame neid ideid tõsisemalt analüüsima ja valmistama ette arhitektuurivõistluse tingimusi. Loodetavasti jõuame oktoobri lõpuks nii kaugele, et saame tingimused kinnitatud ning novembris võistluse välja kuulutada. Optimistliku stsenaariumi järgi on meil järgmise aasta kevadeks konkurss läbi viidud ja Pärnu südalinna tulevane nägu teada.

Ma usun, et arhitektidele on uuendamisele minev Vaasa park, Keskväljak ja Pikk tänav ühes ümbrusega intrigeeriv väljakutse. Aitäh, et mängureeglid selleks põnevaks tööks olete andnud neile teie, head pärnakad.